

QORTI ~IVILI, PRIM'AWLA

Im]allef

Onor. Giannino Caruana Demajo LL.D.

Seduta ta' nhar il-]img]a 6 ta' April 2001

Numru 9

~itazzjoni 84/1995

John Mary *sive* Jimmy Casha

versus

**Alfred Cardona, Anthony Sammut,
Lawrence Zammit u Geoffrey Borg**

F'din il-kaw]a l-attur qieg]ed jitlob]las g]al xog]ol li jg]id li g]amel g]all-konvenuti.

Γ-`itazzjoni tg]id illi l-attur kien g]amel xog]ol ta' bini fit-tieni, it-tielet u r-raba' sular fi Triq Bieb it-Torri, l-Imsida, u kien ukoll ta l-materjal g]all-bini. Ta' dan g]andu jje]u elf u]amsin lira (Lm1,050).

Il-post fejn sar ix-xog]ol huwa tal-konvenuti Anthony Sammut u Lawrence Sammut, jew kien f'idejhom b'xi titolu ie]or. Dawn il-konvenuti, i]da, qeg]din

ig]idu illi huma j]allsu lill-konvenuti l-o]ra, Geoffrey Borg u Alfred Cardona, dak li qed jitlob l-attur.

L-attur sejjja] lill-konvenuti kollha biex i]allsuh, i\da g]alxejn, u g]alhekk qieg]ed jitlob illi l-qorti:

1. tg]id illi l-attur g]andu jie]u ming]and il-konvenuti — jew tg]id ming]and min mill-konvenuti g]andu jie]u — elf u]amsin lira (Lm1,050) b]ala]las g]al xog]ol u materjal; u
2. tikkundanna lill-konvenuti — jew lil min minnhom g]andu j]allas — i]allsu lill-attur elf u]amsin lira bl-img]ax u l-ispejje\.

Il-konvenuti Zammit u Sammut ressqo dawn l-e``ezzjonijiet:

1. huma qatt ma kellhom relazzjoni [uridika ma' l-attur; u
2. huma j]allsu dak kollu li kellhom jag]tu g]ax-xog]ol ta' bini msemmi fi`-`itazzjoni ta' l-attur.

Il-konvenut Borg ressaq dawn l-e``ezzjonijiet:

1. huwa dam xi sena — bejn wie]ed u ie]or bejn Novembru ta' l-1992 sa Novembru ta' l-1993 — jag]mel xog]ol ta' bini fil-fond fi Triq Bieb it-Torri g]ax kien imqabba mis-sidien, il-konvenuti Sammut u Zammit;
2. Sammut u Zammit j]allsuh direttament g]al dan ix-xog]ol;
3. wara xi \mien hu ma setax ikompli bix-xog]ol u qabba floku lil Alfred Cardona, li s-sidien kelhom pja`ir bih u li, safejn jaf l-e``ipjent, kompla bix-xog]ol g]al xi \mien;

4. kienet darba wa]da biss li l-e`ipjent iltaqa' ma' l-attur, u la dakinhar u lanqas xi darb'o]ra l-e`ipjent ma qabbad lill-attur jag]mel xog]lijiet fil-fond imsemmi jew x'imkien ie]or; u
5. g]alhekk ma hux minnu li hu g]andu jag]ti lill-attur g]ax-xog]ol imsemmi fi`-`itazzjoni.

Il-konvenut l-ie]or, Alfred Cardona, ippre\enta l-e`ezzjonijiet tieg]u wara li kien g]alaq i\-\mien li tag]ti l-li[i u g]alhekk il-qorti, b'dikriet mog]ti fit-13 ta' {unju 1995¹, ordnat li l-e`ezzjonijiet jitne]]ew mill-inkartament. Cardona talab li ji[[ustifika l-kontuma`ja tieg]u i\da l-qorti, b'sentenza mog]tija fis-17 t'April 1998², `a]det din it-talba.

Il-fatti ta' dan il-ka\ [raw hekk:

Il-konvenuti Sammut u Zammit, sidien tal-fond fi Triq Bieb it-Torri, kienu qabbdu lill-konvenut Borg biex jag]mel xog]lijiet ta' bini fil-fond. Dan, wara xi \mien, qabbad floku lill-konvenut Cardona, u dan ukoll, wara xi \mien, qabbad floku lill-attur. L-attur baqa' ma t]allasx ta' xog]lu, g]alkemm l-atturi qeg]din ig]idu li huma]allsu lill-konvenuti l-o]rajn g]ax-xog]ol kollu; qeg]din ig]idu wkoll illi ma g]andhom x'jaqsmu xejn ma' l-attur.

Il-kwistjoni g]alhekk hija jekk l-attur g]andux jitqies b]ala sub-kuntrattur, u f'dak il-ka\,]lief g]al dak li jg]id l-art. 1643 tal-Kodi`i ~ivili³, ikun jaf biss lill-kuntrattur li jkun qabbdu, jew jekk g]andux jitqies li tqabbad direttament mill-atturi, u f'dak il-ka\ ikun jaf lilhom g]all-]las.

¹ *Fol. 12.*

² *Foll. 36 et seqq.*

³ **1643.** Il-bennejja, il-mastrudaxxi, u arti[jani o]ra mqabbdin fit-tlug] ta' bini jew xog]ol ie]or mog]ti b'appalt, m'g]andhomx azzjoni kontra dak li g]alih sar ix-xog]ol,]lief sas-somma biss li huwa jkollu jag]ti lill-appaltatur fi\-\mien li huma jmexxu l-azzjoni tag]hom.

L-attur xehed li hu kien kompla x-xog]ol flok Cardona bi ftehim mas-sidien, il-konvenuti Sammut u Zammit, u dawn kienu wkoll]allsuh xi]a[a g]alkemm fadlilhom jag]tu dak li qed jitlob l-attur fi`-`itazzjoni.

Il-konvenuti Zammit u Sammut, is-sidien, ma `a]dux li g]amlu]lasijiet lill-attur, i]da qeg]din ig]idu illi l-attur kien jing]ata l-]las f'isem Cardona. Esebew ukoll ri`evuti ma]ru[a mill-attur⁴ u f'dawn ir-ri`evuti l-attur jistqarr li l-]las qed jir`evih f'isem Cardona.

Minn dawn ir-ri`evuti, iffirmati mill-attur stess, jidher li l-attur qieg]ed jistqarr li tassew li hu kien imqabbad b]ala sub-kuntrattur minn Cardona, u g]alhekk jaf lil Cardona, mhux lis-sidien, g]all-]las tax-xog]ol tieg]u. Is-sidien jistg]u jkunu m[ieg]la j]allsu biss, bis-sa]]a ta' l-art. 1643 tal-Kodi`i ~ivili, jekk u safejn huma g]ad fadlilhom jag]tu lil Cardona.

Ix-xog]ol li beda Borg u komplewh Cardona u l-attur kien jiswa, b'kollox, skond il-kont tal-perit⁵, sitta u g]oxrin elf u tlittax-il lira u]amsa u sittin `ente\mu (Lm26,013.65); il-konvenuti Zammit u Sammut]allsu, b'kollox,]amsa u g]oxrin elf u]ames mitt lira (Lm25,500)⁶, u g]alhekk l-atturi fadlilhom jag]tu sitt mija u tlittax-il lira u]amsa u sittin `ente\mu (Lm613.65), li minnhom]ames mija (Lm500) huma lill-konvenut Borg⁷ u l-bqija, mija u tlittax-il lira u]amsa u sittin `ente\mu (Lm113.65), lil Cardona. L-attur qed ig]id li hu fadallu jie]u elf u]amsin lira (Lm1,050), u l-konvenut Cardona ma ressaq ebda xiehda biex juri li hu]allas din is-somma lill-attur.

⁴ *Foll. 107 et seqq.*

⁵ *Dok. CG2, fol. 68.*

⁶ *Ara r-ri`evuti, foll. 99 et seqq.*

⁷ *Ara x-xiehda tal-konvenut Geoffrey Borg fis-seduta tal-20 ta' Marzu 2000, fol.142.*

G]alhekk l-attur g]andu jedd g]all-]las kemm ming]and il-konvenuti Zammit u Sammut kif ukoll ming]and il-konvenut Cardona, b'dan illi ming]and Cardona jista' jitlob id-dejn kollu ta' elf u]amsin lira (Lm1,050), waqt li ming]and il-konvenuti Zammit u Sammut jista' jitlob biss daqskemm dawn g]ad g]andhom jag]tu lil Cardona, *i.e.* mija u tlittax-il lira u]amsa u sittin `ente\mu (Lm113.65); mal-konvenut Borg, i\da, l-attur ma g]andu ebda relazzjoni, la diretta u lanqas indiretta, u g]alhekk il-konvenut Borg g]andu jin]eles mill-]arsien tal-[udizzju.

G]al dawn ir-ra[unijiet il-qorti hekk taqta' din il-kaw\ta:

1. te]les lill-konvenut Borg mill-]arsien tal-[udizzju, bl-ispejje\ kontra l-attur;
2. tikkundanna lil konvenuti Zammit, Sammut u Cardona flimkien i]allu lill-attur mija u tlittax-il lira u]amsa u sittin `ente\mu (Lm113.65), bl-img]ax skond it-talba;
3. tikkundanna lill-konvenut Cardona wa]du j]allas ukoll lill-attur disa' mija u sitta u tletin lira u]amsa u tletin `ente\mu (Lm936.35) o]ra, bl-img]ax skond it-talba'; u
4. tikkundanna lill-konvenut Cardona j]allas l-ispejje\ [udizzjarji,]lief daww tal-konvenut Borg, li g]andu j]allashom l-attur, u daww tal-konvenuti Zammit u Sammut li g]andhom i]allu l-ispejje\ tag]hom.

Giannino Caruana Demajo
Im]allef

Connie Micallef
Dep. Re[.